

NÁLEZOVÁ ZPRÁVA OPD	č.1/2011
Lokalita / Obec (část obce) Klementinum/Praha 1	Okres / Kraj Praha/Praha
Objekt Klementinum	čp. (č. or., č. parc.), jiná lokalizace čp. 1040
[Evidenční číslo kulturní památky v ÚSKP]	[Souřadnice] N / E
Zkoumaná část objektu / Prvek Základy severního křídla prvního nádvoří Klementina	
"Název" akce / NZ Klementinum – severní křídlo prvního nádvoří	
Zpracoval (autor, instituce) Miroslav Kovář	Datum akce / Datum vydání NZ 00. 08. 2011
Označení NZ (ev. č. v archivu zpracovatele) 1/2011	Místo uložení originálu NZ NPÚ, ú.o.p. v hl. m. Praze
Zadavatel OPD (osoba, instituce) PhDr. Vladislav Razím	Počet stran / Počet listů příloh 5/2
Charakteristika výsledků / Anotace Vzhledem k probíhajícím stavebním pracím v suterénu Klementina, byly dokumentovány vybrané neomítnuté úseky barokních základů. V základech byly identifikovány druhotně použité architektonické články středověkého původu, ale i odtěžená torza starších zdí, která je snad možné v několika případech spojovat s konstrukcemi původně zde situované středověké zástavby (pravděpodobně kláštera dominikánů). Celá situace koresponduje s výsledky archeologického výzkumu, který probíhal v suterénu téhož objektu.	

OBSAH

- 1. Úvod / s. 3**
- 2. Popis nálezů / s. 3**
- 3. Interpretace poznatků / s. 4**
- 4. Památkové hodnocení / s. 4**
- 5. Seznam příloh / s. 4**
- 6. Přílohy / s. 5**

1. Úvod

V návaznosti na předchozí etapy probíhaly i v tomto roce stavební úpravy Klementina, které se dotkly především suterénních prostor objektu. Při sledování těchto úprav, které měly spíše charakter zemních prací, bylo provedeno zběžné ohledání základových zdí objektu. Přesto, že převážná část partie zdiva je dnes omítnutá, bylo možné v ponechaných rezných partiích zdiva evidovat celou řadu zajímavých informací. Ponechané odhalené základy zdiva byly lokálně fotogrammetricky dokumentovány za současně probíhající zběžné deskripce zdiva.

2. Popis nálezů

Převážná část nových poznatků se koncentruje především v suterénu středního V-Z orientovaného křídla Klementina. Právě zde byly ponechány neomítnuté základové partie zdiva. Základové zdivo středního křídla je tvořeno dvěma paralelně probíhajícími zdmi, jejichž líce vykazují četné nepravidelnosti.

Zdivo severní zdi, o které budeme nadále pojednávat, je vyzděno z lomového opukového kamene a cihel. Jednotlivé prvky jsou vrstveny v hrubých řádcích. V horní partii zdiva je možné pozorovat vetknutou kápi klenby. Následující podrobnější deskripce je tvořena popisem pozičních čísel, která jsou vyznačena v připojené příloze č. 2.

- 1 - ve zdivu základu druhotně použitý, jednoduše okosený, gotický architektonický článek (rozměry cca 260x480 mm)
- 2 – druhotně osazený článek (cca 230x840 mm) obrácený rubem do líce
- 3 - druhotně osazený článek (rozměry v líci cca 190x290 mm) s patrným ústupkem pro dveřní nebo okenní rám
- 4 – velmi pravděpodobně druhotně použitá cihla
- 5 – pravděpodobně druhotně použitý prvek (rozměry v líci cca 240x750 mm)
- 6 - ve zdivu základu druhotně použité gotické okenní ostění profilované mělkým výžlabkem
- 7 – druhotně osazený článek výrazně protaženého tvaru (rozměry v líci cca 275x1600 mm); na prvku je možné pozorovat stopy po opracování nástrojem s hrotem o šíři 50 mm
- 8 - dodatečná (recentní) přizdívka vyrovnávající nepravidelné zdivo předzákladu
- 9 – dodatečná (recentní) přizdívka vyrovnávající nepravidelné zdivo
- 10 - výrazný blok nepravidelného zdiva charakterizovaný užitím lomového opukového kamene pojeného vápennou maltou tmavších odstínů; zdivo má zřejmou S-J orientaci a v jižní zdi chodby lze předpokládat s jistou pravděpodobností jeho pokračování; blok zdiva vykazuje stopy po jeho dodatečném přitesání
- 11 - patrné stopy po odtesání kamene (možné je pozorovat stopy po užití nástroje opatřeného špicí)
- 12 – vystupující zdivo v základovém zdivu
- 13 – cihla tl. 55 mm
- 14 – cihla tl. 68 mm

- 15 – cihla tl. 70 mm
- 16 – otisk dřevěného „bednění“ základového zdiva
- 17 – cihla o rozměrech 70xXx275 mm
- 18 - dodatečná přízdívka vyrovnávající nepravidelné zdivo předzákladu smíšeného charakteru

3. Interpretace poznatků

V základech severní zdi středního traktu bylo s největší pravděpodobností identifikováno torzo starší stavební struktury, konkrétně nejspíše základu zdi S-J orientace. Tato konstrukce měla své pokračování jižním směrem, kde se rovněž zachovala formou substrukce v základech jižní zdi středního traktu. Pokud bylo možné pozorovat, tato zeď byla při výstavbě stávajícího suterénu odtěžena. V základovém zdivu byla rovněž identifikována celá řada druhotně použitých architektonických článků, které pocházejí velmi pravděpodobně převážně z rozebíraných konstrukcí středověkého stáří. Základové partie zdiva severní zdi, a jejich dodatečné úpravy, rovněž nevylučují možnost dodatečného vzniku podsklepení (výrazně nepravidelné zdivo zděné do výkopu). Druhotně použité konstrukce použité ve zdivu pocházejí, alespoň z části, z rozebíraných konstrukcí nedalekého dominikánského kláštera, který sem byl přeložen ve třicátých letech 13. století.

4. Památkové hodnocení

Drobná nálezová situace je cenným, nepoškozeným, dokladem složité stavební proměny této části Starého Města. Přes nevýrazný charakter zdiva, si zaslouží tato partie objektu náležitou péči a pozornost. Nelze totiž vyloučit, že jak zachované druhotně použité fragmenty architektonických článků, tak nalezená torza zdiv, jak již bylo uvedeno, náleží konstrukcím středověkého kláštera dominikánů.

5. Seznam příloh

1. Praha, Staré Město, Klementinum. Severní křídlo prvního nádvoří. Situace popisovaného nálezu.
2. Praha, Staré Město, Klementinum. Severní křídlo prvního nádvoří. Fotogrammetrické zaměření základu s vyznačenými čísly nálezových situací.

6. Přílohy

Příloha NZ OPD	č. 1
Lokalita / Obec (část obce) Praha, Staré Město	Okres / Kraj Praha/Praha
Objekt Klementinum, suterén severního křídla prvního nádvoří	čp. (č. or., č. parc.), jiná lokalizace čp. 1040
Zkoumaná část objektu / Prvek Základové partie středního křídla	
Zpracoval (autor, instituce) Miroslav Kovář	č. orig. v archivu zprac. 1/2011
Popis přílohy (možno uvést podrobný komentář) Vyznačení polohy dokumentované nálezové situace	
Použitý podklad (autor, datace)	
Metoda dokumentace / ° přesnosti	Datum akce 8/2011 / Datum zpracování listu

Příloha NZ OPD	č. 2
Lokalita / Obec (část obce) Praha, Staré Město	Okres / Kraj Praha/Praha
Objekt Klementinum, suterén severního křídla prvního nádvoří	čp. (č. or., č. parc.), jiná lokalizace čp. 1040
Zkoumaná část objektu / Prvek Základové partie středního křídla	
Zpracoval (autor, instituce) Miroslav Kovář	č. orig. v archivu zprac. 1/2011
Popis přílohy (možno uvést podrobný komentář) Fotogrammetrické zaměření části základové partie severní zdi s vyznačením pozice nálezových situací	
Použitý podklad (autor, datace)	
Metoda dokumentace / ° přesnosti	Datum akce 8/2011 / Datum zpracování listu

